

Plan van aanpak Uitbouwen Community CultuurBreda

Versie 2.0

Status: definitief

Datum: 30 juni 2016

Opgesteld door: CultuurBreda (kernleden, procesgroep en kwartiermakers CultuurBreda, schrijver Daniëlle Dictus)

Inhoud

Hoofdstuk 1 Inleiding.....	3
Hoofdstuk 2 Vervolg community CultuurBreda.....	5
2.1 Onderdelen CultuurBreda	5
2.2. Organisatie CultuurBreda	7
2.3. Samenwerking Gemeente	8
Bijlage 1: Nadere uitwerking samenwerking Gemeente	10
Inhoudelijke ondersteuning	10
Financiële ondersteuning.....	10

Hoofdstuk 1 Inleiding

Aan een ontwerpprocesgroep is eind 2014 gevraagd: *Hoe betrekken we zoveel mogelijk mensen, die zich verbonden voelen met cultuur en zich actief willen inzetten, om mee te denken en mee te doen bij het vormgeven van cultuur in Breda?*

Toen is daar de volgende doelstelling uit gekomen voor het proces.

In de toekomst kenmerkt cultuur in Breda zich door:

- *een richting die wordt bepaald door culturele initiatiefnemers;*
- *dwarsverbanden tussen culturele initiatiefnemers en met andere sectoren;*
- *een bijdrage aan de ontwikkeling van de stad.*

Om dit te bereiken is door de procesgroep besloten dat er **'CultuurBreda, online/offline community'** gebouwd moet worden om zo een continue dialoog te bereiken op gebied van cultuur in Breda. Een stedelijk proces: nadrukkelijk geen inventarisatie van behoeften, wel helder krijgen van intenties.

Met deze opdracht zijn twee kwartiermakers aan de slag gegaan. Zij hebben aangegeven dat een community begint met het vormen van een kerngroep van actieve culturele initiatiefnemers en het vinden van gezamenlijke onderwerpen om uit te werken. Deze kerngroep bouwt samen via verschillende kanalen (offline en/of online) aan een gezamenlijke richting, het leggen van verbindingen en plannen die daaraan bijdragen. Daarmee wordt zichtbaar wat culturele initiatiefnemers willen doen op gebied van cultuur en waar zij elkaar kunnen vinden.

Proces tot nu toe

Er zijn vele individuele gesprekken gevoerd met culturele initiatiefnemers in Breda als veldwerk (fase1). De tweede fase was gericht op het vinden van de kernleden en gezamenlijke onderwerpen. Op basis van hun rol in het culturele veld zijn daarna mensen aan elkaar verbonden in groepsgesprekken: conceptdenkers, verbinders en strategische denkers. De uitkomsten van deze gesprekken zijn gebundeld tot: briljantjes, makersklimaat, B-side en verbinden. Met een ontwerpteam, zijn de eerste actieve kernleden van de community, zijn deze onderwerpen verder uitgediept en inhoud gegeven in december en begin januari.

Het idee was begin januari om de onderwerpen in plannen verder uit te werken en zo te komen tot een cultureel ontwerp voor de stad, dat de basis zou kunnen vormen voor het gemeentelijk beleid. Echter, vanuit de gedachte dat een community gebouwd moet worden, is het niet logisch om met een kleinere club de onderwerpen inhoud te geven. Er kwamen geluiden uit het veld dat de activiteit onzichtbaar werd. Daarnaast hebben sommige culturele initiatiefnemers moeite met het proces. Men zoekt een visie, terwijl CultuurBreda zich richt op ontstaan van een goed netwerk.

Daarom is besloten het niet verder uit te werken, maar juist te delen met een grotere groep om zo de community CultuurBreda te vergroten. Daarnaast is er behoefte om meer actie in plaats van praten: concrete plannen om invulling te geven aan de benoemde thema's. De vier onderwerpen zijn teruggebracht naar drie thema's:

- Briljantjes: de (inter)nationale kwaliteit en kracht van het cultuuraanbod;
- Makers: het culturele productieklimaat in Breda;
- Verbinders: het culturele netwerk en de verbindingen naar andere sectoren.

Daarom is gekozen voor een grote bijeenkomst om meer culturele initiatiefnemers te betrekken bij CultuurBreda. Tijdens deze bijeenkomst is de stand van zaken gedeeld en zijn de drie thema's (briljantjes, verbinders, makers) toegelicht die de basis vormen om de genoemde doelstelling te verwezenlijken. Naar aanleiding van deze thema's is een aantal plannen benoemd waarmee een kwaliteitsslag kan plaats vinden van cultuur in Breda. Deze zijn op de avond verder uitgewerkt en er zijn nieuwe verbindingen gelegd zoals beoogd met CultuurBreda. Deze bijeenkomst dient een vervolg te krijgen omdat het aantal aanmeldingen het aantal plaatsen oversteeg. Dit was een miscommunicatie in de organisatie van de avond.

De procesgroep CultuurBreda die het proces bewaakt (reikwijdte, doelstelling en....) heeft besloten dat de kern met voldoende potentie gevormd is om door te groeien naar een volwaardige community. Fase 2 is hiermee afgerond. Om door te groeien naar een volwassen community, wordt een communityteam nodig geacht, om het verder uit te bouwen. De procesgroep heeft nog steeds het vertrouwen dat met de bouw van de community het gestelde doel gehaald kan worden en dat het antwoord geeft op de vraag die eind 2014 is gesteld.

Daarmee stelt de procesgroep het beleid niet als doel of resultaat, maar als randvoorwaarde voor het slagen en daarom is de vraag gesteld: 'op welke wijze het beleid van de gemeente deze ingezette beweging gaat ondersteunen?'

Conclusie

De culturele sector verzelfstandigt. Artistieke kwaliteit zal in de toekomst floreren, mits deze sector zich weet te organiseren. De zelforganiserende kracht wordt, in de toekomst, de steunpilaar van een cultureel aantrekkelijk stad. Breda is de stad waar de (briljante) kunstenaar kunstenaar kan blijven, waar de (talentvolle) maker toegewijd kan blijven aan zijn makerschap. Breda heeft het unieke zich te organiseren, samen te werken. Om daarmee de artistieke winst te vergroten, voor maker en stad.

Doel van CultuurBreda: culturele sector verrijkt zich door de kracht van samenwerking!

Community CultuurBreda houdt in: online en offline ontmoeten, verbinden delen en verrijken.

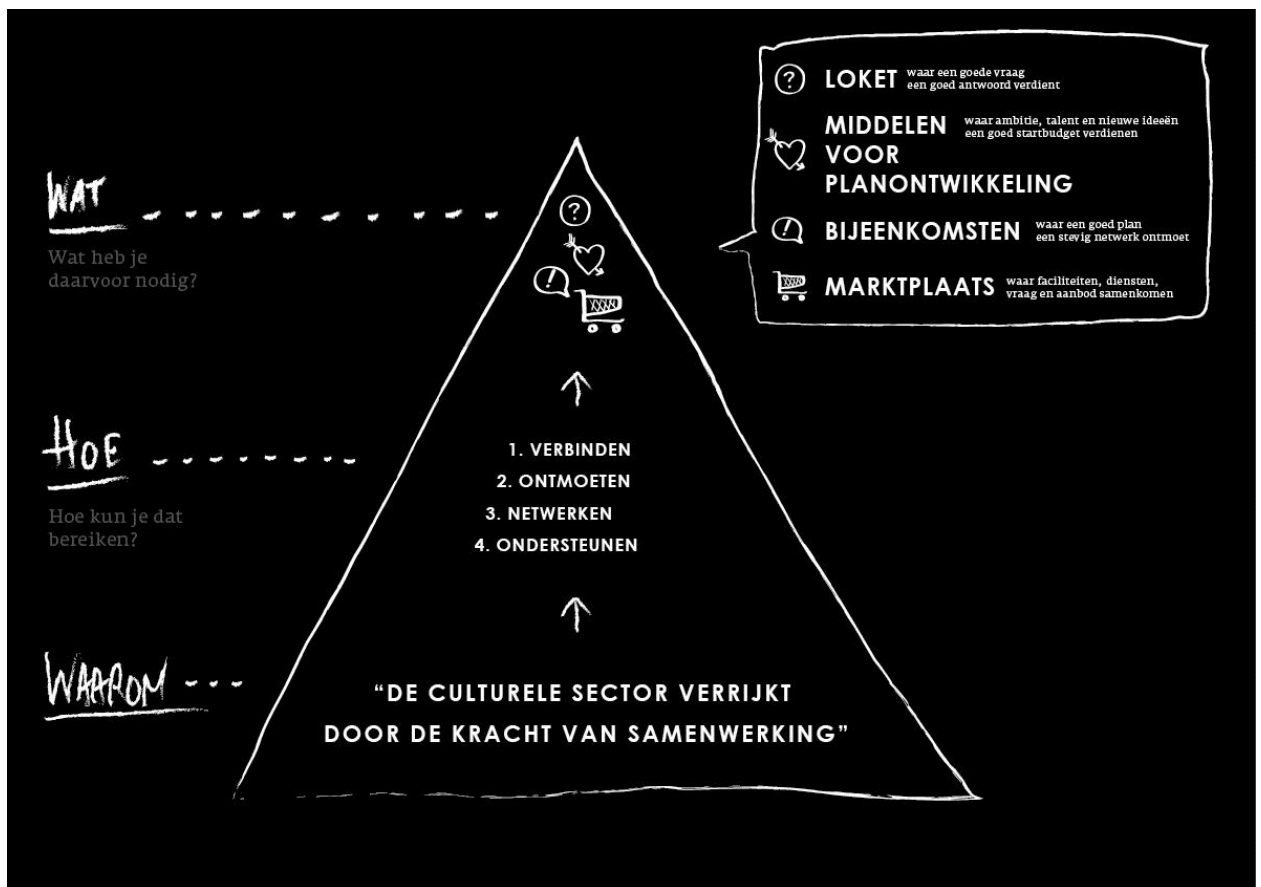
Vervolg

De community heeft potentie, maar is nog niet rijp genoeg om nu zonder actieve begeleiding uit te groeien tot volle wasdom. Daarom is een Bredaas communityteam nodig en dit plan van aanpak vormt hun opdracht. De volgende hoofdstukken gaan in op de opgaven waarvoor we staan om tot een volwaardige community CultuurBreda te komen en hoe we dat organiseren. Het plan van aanpak is opgesteld door de actieven kernleden, kwartiermakers en gemeente.

Hoofdstuk 2 Vervolg community CultuurBreda

Belangrijke aandachtspunten bij de community CultuurBreda zijn: uitbouwen (groei) en inbedden in Breda en gericht op drie niveaus:

- ontwikkeling van culturele initiatiefnemers: verbinding zorgt dat ze kunnen verrijken, co-creëren, delen;
- ontwikkeling van excellente plannen: culturele initiatiefnemers werken samen om plannen uit met een hoger kwaliteitsniveau in Breda.
- ontwikkeling van culturele infrastructuur: versterking van culturele infrastructuur door actief samen culturele uitdagingen op te pakken en hun rol te pakken bij ontwikkeling van cultuur in Breda.

2.1 Onderdelen CultuurBreda

1-loket: waar een goede vraag een passend antwoord verdient

Diverse kanalen komen samen op één punt (website, mail, forum, telefoon en gesprekken): actief en passief. Dit is bij een communityteam. Via het communityteam wordt een vraag opgepikt (actief of passief). Dit team gebruikt de

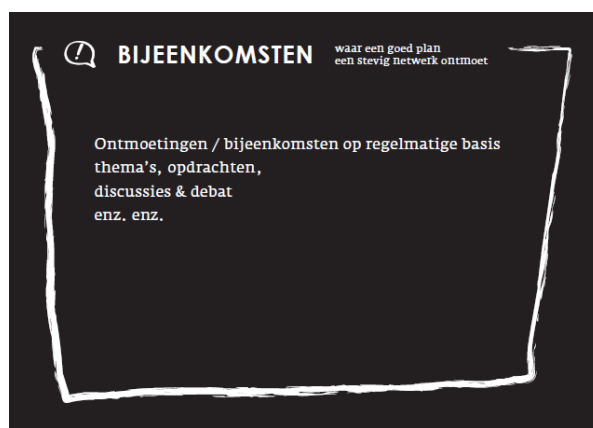
kerngroep van CultuurBreda (tweedelijns) om de juiste verbinding te zoeken en samen te brengen. Deze verbinding ligt vaak in het culturele netwerk rondom de kernleden heen liggen (derdelijns). Het communityteam verdeelt de taken, zodat bereikbaarheid en effectiviteit zo groot mogelijk is (bv hoe worden acties opgevolgd).

Hiermee wordt het volgende beoogd:

- informatie delen;
- initiatiefnemers, plannen en ideeën koppelen;
- ideeën en plannen verrijken;
- signalen oppikken en tot actie omzetten.

Bijeenkomsten: waar een goed plan een stevig netwerk ontmoet

Bijeenkomsten bieden ruimte voor netwerken, kennisdeling, discussie, debat, planvorming enzovoorts. Bijeenkomsten zijn offline, maar worden online aangekondigd, vorm gegeven en de resultaten worden gedeeld. Ze worden op regelmatige basis gehouden met steeds een duidelijk doel. De eerste bijeenkomsten vormden een logisch vervolg op de laatste bijeenkomst van de kwartiermakers (16 februari).

Middelen voor ontwikkeling excellente plannen: waar ambitie, talent en nieuwe ideeën een startbudget verdienen

CultuurBreda wil een kwaliteitsslag. Hiervoor is bundeling van krachten nodig. Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Echter, dat samen vraagt ook meer tijd en energie. Om dit te ondersteunen kunnen middelen ingezet worden om tot een planontwikkeling te komen. Niet om het plan uit te voeren, maar om tot een plan te komen wat gereed is voor bij fondsen buiten Breda een aanvraag in te dienen. Indien een aanvraag gehonoreerd wordt, kan er een beroep gedaan worden op matchinggeld vanuit de gemeente Breda. De overige middelen zullen elders aangetrokken moeten worden.

Wanneer een idee potentie heeft, kan het via CultuurBreda gedeeld, verrijkt en met andere initiatiefnemers verbonden worden. Het gaat hierbij om een meerwaarde, een kwaliteitsslag op een (of meerdere) thema's (verbinders, makers, briljantjes). Daarna krijgt een initiatiefnemer de tijd om een idee tot een volwaardig plan uit te werken met co-creators. Belangrijk is dat het leidt tot een kwaliteitsslag binnen minimaal één van de thema's. Hiertoe krijgt hij een sparringspartner(s) toegewezen en een budget van € 2.500 om het plan uit te werken. Een voorwaarde is het online en offline

delen van het plan en de stand van zaken. Met CultuurBreda wordt beoordeeld of een idee voldoende potentie heeft om tot een excellent plan uit gewerkt te worden. De wijze waarop kan steeds verschillen en mogelijk wordt hierbij de tweede lijn ingeschakeld. Alle inkomende ideeën worden online gedeeld. De initiatiefnemer kan bekijken op welke wijze hij gebruikt maakt van de mogelijkheden van (het netwerk van) CultuurBreda (bijvoorbeeld een offline bijeenkomst organiseren om zijn idee te verrijken).

Wanneer een plan daadwerkelijk tot een externe financiering komt, zal de initiatiefnemer de € 2.500 terugstorten. De mogelijkheden worden onderzocht om binnen enkele jaren te komen tot een zelfstandig revolverend fonds. Het communityteam kan bekijken of zij dit fonds kan uitbreiden. De gemeente verstrekt nu het startkapitaal.

Mogelijk zullen niet alle ideeën uiteindelijk tot een excellent plan leiden. Dit geval stromen de bestede middelen niet terug. Door het belangrijkste criterium 'continu delen in CultuurBreda' wordt de kans op succes vergroot en de kans op onzorgvuldig handelen verkleint.

Marktplaats: waar faciliteiten, diensten, vraag en aanbod samenkomen

Het online gedeelte van de community dient steviger neergezet te worden, verder uitgebouwd. Nadat het forum gebruikersvriendelijker gemaakt is, dient dit actief gehouden te worden. De website krijgt een andere functie. De branding/communicatie moet aandacht krijgen. Er wordt reeds een opzet gemaakt voor een culturele kaart, die zijn plek krijgt op de website CultuurBreda.

2.2. Organisatie CultuurBreda

De community staat centraal en een community-team, bestaande uit spelers uit het Bredase veld gaat dit ondersteunen. Dit team dient de volgende capaciteiten te omvatten:

- verbinden, verrijken, delen;
- organiseren van bijeenkomsten offline – verbinden, ontmoeten;
- initiëren, ondersteunen sociale innovatie: uitbouwen online / offline community;
- ondersteuning bij vormgeven inhoudelijke thema's;
- organisatie en bewaking voortgang (en toekenning van middelen) excellente plannen;
- bewaking van acties, processen en bereik, enzovoorts;
- contact onderhouden met externe financiers, zoals Brabant C.

We beginnen met drie personen, gezamenlijk het Community-team:

- Anne-Rienke Hendrikse
- Ineke van Dijk
- Danielle Dietz

Op basis van ervaringen, initiatieven, beweging in het veld, kan dit wijzigen. De kosten van de personele bezetting wordt in 2016 gedragen door Gemeente en Nieuwe Veste. Dit team krijgt voor 2016 om activiteiten te organiseren om CultuurBreda verder vorm te geven en uit te bouwen.

Na 1/7/2018 wordt een evaluatie

gehouden i.r.t. de gestelde doelen van CultuurBreda en of deze vorm doorgezet moet worden. Elk half jaar wordt een tussenevaluatie gehouden gericht op leren van het proces en vertalen naar het vervolg.

Het community-team kan steeds gebruik maken van kennis en kunde van de actieve kernleden. Waar nodig kunnen zij tijdelijke expertise inhuren vanuit de actieve kern of vanuit het culturele veld. Onder andere: Lisette Spee, Dennis Elbers, Gertjan Endedijk, Jeroen Wilms, Esther van Rosmalen, Tijn Kapteijns, Tim van Burg, Frank van Iersel, Joep Peeters, Ben van Vugt, Dennis Elbers.

Stichting Breda Cultureel is een samenwerkingsverband van en opgericht door verschillende culturele instellingen in Breda. Stichting Breda Cultureel wil op praktische wijze het community-team ondersteunen, door de faciliteiten te bieden van een entiteit. Daarnaast wil zij hiermee het ambassadeurschap van CultuurBreda vergroten.

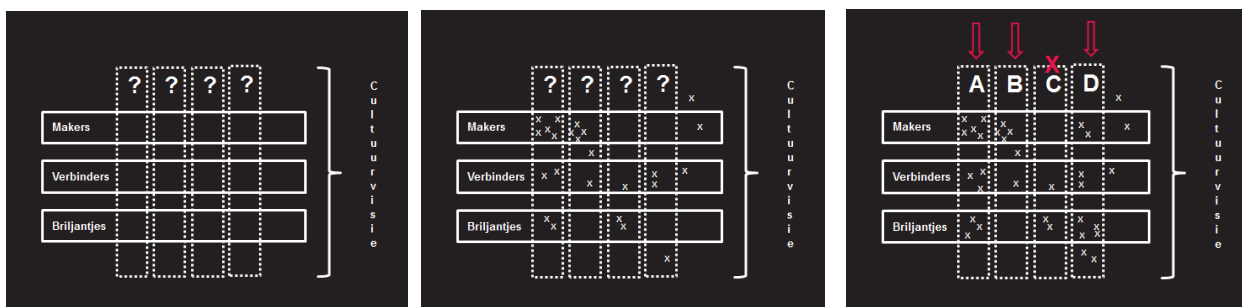
2.3. Samenwerking Gemeente

De inzette werkwijze om op een andere wijze tot Cultuurvisie te komen, is geïnitieerd door gemeente en uitgewerkt door culturele initiatiefnemers. Er zijn drie thema's benoemd: Briljantjes, Makers en Verbinders, waarop het culturele veld zich wil ontwikkelen. De thema's zullen nader vorm krijgen via CultuurBreda, de community waar initiatiefnemers elkaar ontmoeten, plannen delen en verrijken.

De gemeente ondersteunt deze beweging door het communityteam samen met Nieuwe Veste in te zetten en zij ondersteunt middels haar beleid. Door ontwikkelingen in het veld, zal over enkele jaren duidelijk zijn waar de speerpunten van Breda op gebied van Cultuur liggen. Daarnaast ondersteunt zij in communicatie, op inhoud en de verbinding met andere sectoren.

Over enkele jaren zal zichtbaar zijn, waar culturele initiatiefnemers elkaar vinden om samen de Brillantjes, Makers en Verbinders van de stad vorm te geven. Is dit op gebied van beeldcultuur, dans, literatuur, de community zal de basis zijn voor verrijken, delen en co-creatie en daaruit zal blijken wat culturele initiatiefnemers gezamenlijk energie brengt.

Dit zal in de periode 2017 – 2020 moeten groeien. Daarom zal jaarlijks geëvalueerd worden hoe CultuurBreda zich ontwikkelt en op welke wijze beleid hierbij ondersteunend is. Rond 1 januari 2017 vindt de eerste evaluatie plaats. Hiertoe wordt een monitor en evaluatie programma ontwikkeld voor CultuurBreda, inclusief een cultuurscan als nulmeting van het proces samen met CultuurBreda. Dit zal een vertaling in het nieuwe beleid moeten krijgen voor de periode na 2020. In de bijlage staat nader omschreven hoe gemeente Breda de ondersteuning vanuit haar rol vorm geeft totdat er nieuw beleid opgesteld wordt.

Bijlage 1: Nadere uitwerking samenwerking Gemeente

De gemeente zal actief de community ondersteunen op zo in de komende jaren helder te krijgen welke richting het culturele veld zich ontwikkelt. Voor de gemeente liggen op twee vlakken uitdagingen om dit vorm te geven: inhoudelijk en in randvoorwaarden.

Inhoudelijke ondersteuning

Gemeente Breda maakt deel uit van CultuurBreda en is net als de kernleden van de community een onderdeel in de tweede schil. Het communityteam kan een beroep doen op medewerkers van de gemeente voor contacten, activiteiten en sparren op inhoud. Er zijn geen accounthouders meer, maar men wordt gekoppeld op basis van opgaven vanuit de community. Via het communityteam komen vragen en ideeën binnen. Specifieke aandachtspunten waar de gemeente een grote ondersteunde rol speelt, zijn de volgende.

- **Vormgevende rol culturele infrastructuur in CultuurBreda**
De culturele infrastructuur is de backbone van cultuur in Breda. De organisaties die hier deel vanuit maken, hebben een belangrijke rol in CultuurBreda. Zij zijn degene die piketpalen kunnen verzetten, het laden van de thema's. Gezamenlijk kunnen ze vorm geven aan de thema's Makers, Verbinders en Brillantjes in Breda. Ieder kan andere partijen betrekken en positioneren. Nog niet elke organisatie pakt deze rol nu. De gemeente ondersteunt het communityteam bij het begeleiden van deze organisaties, onder andere door het delen van de artistieke plannen.
- **Ontwikkeling organisaties, niet zijnde culturele infrastructuur**
Een aantal organisaties behoort nu niet tot de culturele infrastructuur. Zij kunnen zich ontwikkelen in de komende jaren richting de culturele infrastructuur. Of zij kunnen juist kiezen om zich te ontwikkelen door middel van excellente plannen. Dit kan in gezamenlijkheid of zelfstandig, maar bewust van de Bredase context.
- **Koppeling van amateurkunst – culturele infrastructuur**
In samenwerking met Nieuwe Veste wordt onderzocht op welke wijze Nieuwe Veste haar rol kan nemen m.b.t. amateurkunst in Breda.
- **Koppelen van nieuwe onderwerpen zoals Erfgoed en Museum**
Het concept erfgoedbeleid zal online gedeeld worden. Via CultuurBreda wordt het proces georganiseerd en gebruik gemaakt van de offline bijeenkomsten.

Financiële ondersteuning

- **Subsidie Culturele infrastructuur:** Culturele infrastructuur krijgt de ruimte om te groeien naar haar positie in CultuurBreda. Hiertoe is hen gevraagd een artistiek plan voor de komende vier jaar te schrijven waarin staat hoe zij invulling willen geven met andere initiatiefnemers aan de benoemde thema's. Hierbij zal jaarlijks bekeken of het percentage gemeentelijke middelen omlaag kan om meer vrije ruimte te creëren. Voor 2017 blijft het beschikbare bedrag voor Culturele Infrastructuur gelijk.
- **Middelen ontwikkeling excellente plannen:** vanuit de bestaande budgetten zal een bedrag ter beschikking worden gesteld om ideeën met potentie uit te laten groeien tot plannen. Na een

startbudget wordt gezocht naar inpassing in bestaande budgetten past (al dan niet revolverend).

- Matchinggeld voor excellente plannen: wanneer een plan een bepaald middelen toegekend krijgt vanuit een externe partij, zal de gemeente een bedrag toevoegen. Dan heeft de initiatiefnemer bepaalde zekerheid om daarmee voor de overige financiering rond te krijgen. Vanaf 2017 moet in de reguliere budgetten passen.
- Budget voor begeleiding overige organisaties om door te groeien naar culturele infrastructuur of om te komen tot excellente plannen. Voor 2016 is het reguliere budget beschikbaar.
- Werkbudget: Communityteam: het team heeft een budget om activiteiten te organiseren om het netwerk van CultuurBreda te verbreden.